

Fejér Megyei Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa

2890 Tata, Agostyáni út 13.

3-2023F-3.

ú t j á n

Tisztelt Magyar Ügyvédi Kamara!

Az elsőfokú fegyelmi tanács az alábbi szövegrész tette a felelősség tárgyává:

„A nürnbergi perben is már ismert volt a nácik védekezése, hogy ők utasításra cselekednek. Az I. r. alperes is utasításra cselekszik és felvetődik bennem az is, hogy az eljáró bíró is jelen perben utasításra cselekszik. Ezáltal az EUMSZ. 19. cikk 1 bekezdését sérti meg és nem minősül pártatlan bíróságnak az eljáró bíró.

Hivatkoznék arra, hogy a PKKB csoportvezetői, illetőleg a Fővárosi Törvényszék tanácselnökei egy online Skype konferenciát tartottak, amely során megállapították, hogy nincs olyan döntése az Unió Bíróságának, ami azt állapította volna meg, hogy a DH. törvények uniós joggal ellentétesek lennének és ezt az emlékeztetőt használják a Fővárosi Törvényszék és a PKKB bírái. Így jogos az aggályom abban, hogy a perben eljáró bíró is ezt az iránymutatást követi.

Nem kizárási kérelmet terjeszték elő, de kérem előzetes döntéshozatali eljárás megindítását a körben, hogy a jelen bíróság nem minősül bíróságnak, mivel nem adta meg a szükséges tájékoztatást.”

A fenti szövegrész az EUSZ 19. cikk szerinti pártatlanság és függetlenség hiányára alapított azon eljárásjogi indítvány, mely az EUMSZ 267. cikke szerinti eljárás megindítására vonatkozott. Ugyanis az uniós jog sérelmét, és a nemzeti bíróság EUSZ szerinti minősítését csak és kizárólag az EUB jogosult megítélni.

Az ügy előzménye nem más volt, minthogy az iratokban is szereplő bírói „értekezlet” megállapodott abban, hogy érdemét tekintve nem alkalmazza a DH törvényekkel szemben az uniós jogot, így fenntartják a fogasztók jogfosztott állapotát.

Előre kell bocsátani, hogy az un. devizás ügyek jogvitáit valóban nem jogosult a fegyelmi tanács megítélni, de arra köteles, hogy felismerje a jogvitákban alkalmazandó anyagi jogot.

A konkrét polgári perben a közjogi vita tárgya nem más volt, minthogy az eljáró bíró egyértelműsítette, nem alkalmazza azért az uniós jogot, mert a fellebbviteli bíróságok

és a jogforrásnak nem tekinthető különböző bírói „társulások” meghatározták a járásbírság számára azt, hogyan kell a nemzeti jogot az uniós jog előbe helyezni. Ennek kapcsán dokumentált tény, hogy a DH törvények rendszerével tették alkalmazhatatlanná a 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikk (1) bekezdését, illetve 7. cikk (1) bekezdését, azaz a tényleges érvényesülés elvét, illetve a hatékony bírói jogvédelem magas szintjét.

Az EUB számos ítéletet hozott, melyben a kialakult magyar bírói ítélkezési gyakorlatot irányelvvel ellenetetésnek minősítette. Ezek közül a legfontosabb a C-472/20., illetve a praxisomba tartozó C-705/21. sz. alatti ügy. Ezek a döntések egy az egyben irányelvvel ellentétesnek minősítették azon kúriai Konzultációs Testület szakmai álláspontjait, melyet a konkrét perbíró is anyagi jogként alkalmazott.

Kény azonban az, hogy dr. Fitos Szilvia bírő a „Kötelmi jogi Szakmai Műhely” 2022. január 10-i emlékeztetőjét is jogforrásként alkalmazta, mely mentén eloldotta magát a jog hatálya alól.

Csatolom a konkrét perben hozott másodfokú végzést, mely dr. Fitos Szilvia bírő általi közjogi kötelezettségszegést honorálta az ítélet hatályon kívül helyezésével. A végzés így indokolt:

- [81] A felperesek fellebbezésében foglaltakra figyelemmel rögzíti a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás irataiból, hogy a felperesek keresetükben a szerződés érvénytelenségének megállapítását, valamint az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérték az általuk megjelölt tartalommal. A szerződés érvénytelenségét arra az anyagi jogi hivatkozásra alapították, hogy a vételi és eladási árfolyamok alkalmazásának tisztességtelensége, a DH1 tv. 3. § (1) bekezdésében foglalt megdönthetetlen törvényi vélelem miatt a kölcsönszerződés egészében érvénytelen, mert az érintett feltételek kiesése folytán visszamaradó tartalommal a szerződés fő tárgya oly mértékben változik meg, hogy az a felek szerződéskötési szabadságát sértené. Az Európai Unió Bírósága felperesek által hivatkozott ítéletei szerint a kieső szerződési tartalmat kógens szabállyal, vagyis a DH1 tv. 3. § (2) bekezdésével nem lehet behelyettesíteni, részleges semmisség esetén a diszpozitív szabállyal történő behelyettesítésre sincs lehetőség. Jogi érvelésük kitért arra is, hogy vételi árfolyam hiányában a devizában kirótt pénztartozás nem számítható ki, így az indexálási mechanizmus megszűnésével, a devizakonstrukció kiesésével a szerződéshez árfolyamkockázat nem kapcsolódik. Egyebek mellett hivatkoztak a szerződés részévé váló ÁSZF tisztességtelenségére, arra, hogy a devizaösszeg kiesésével a szerződés fő tárgya 20.000.000 Ft összeg marad, továbbá arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja szerint is érvénytelen, illetőleg a szerződés jóerkölcsbe is ütközik.

Kiemelték, hogy a bíróságokat az EUB C-19/20. számú ítéletének [97] pontja értelmében a fogyasztó felé tájékoztatási kötelezettség terheli a jogkövetkezményekről, a fogyasztó tiltakozását pedig a C-80/21-C-82/21. számú ítélete alapján a bíróságnak figyelembe kell vennie.

- [82] Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek fentiekkel kapcsolatos jogi érveléseit egyáltalán nem vizsgálta, e körben az elsőfokú ítélet indokolást egyáltalán nem tartalmaz.
- [83] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az ítélet teljességének elvét tartalmazó Pp. 341. § (1) bekezdése értelmében az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A Pp. 341. §-hoz fűzött kommentár (Polgári eljárásjog I.-II. – új Pp. – kommentár a gyakorlat számára – HVG ORAC) értelmében az, hogy ítéleti döntésnek a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre ki kell terjednie, értelemszerűen azt jelenti, hogy az ítéletbe foglalt döntésnek ki kell terjednie nemcsak a kereseti kérelemben foglalt igényekre, hanem a viszontkereseti igényekre, az ellenkérelemre, a viszontkereseti formát nélkülöző kérelmekre, a beszámítási kérelemre is. A Pp. 170. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a Pp. 7. § (1) bekezdés 8. és 11. pontja figyelembevételével a fentiekből következően a bíróságnak a keresetet az érvényesített jogra alapítottan, az annak alapjaként előadott jogi érvelés mentén kell bírálania. Az elsőfokú bíróság ítéletében ugyan rendelkezett a kereset elutasításáról, azonban az ítélet

indokolásából megállapíthatóan a kereset anyagi jogi alapját, az ahhoz kapcsolódó jogi érveléssel nem bírálta el.

- [84] Az elsőfokú bíróság döntése ekként nem terjedt ki valamennyi perben érvényesített jogra, ezáltal megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését. Ez olyan lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, ami az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és melynek orvoslása a másodfokú eljárásban nem észszerű. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a fentiek szerint a keresetet teljeskörűen nem bírálta el, ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatásának nem volt helye.
- [85] Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. § alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [86] Az elsőfokú bíróságnak az eljárást az érdemi szaktól kell folytatnia és a felperesek fenti jogi érvelésének figyelembevételével, elbírálásával kell az érdemi döntését meghoznia. Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 237. § (1) bekezdése szerinti anyagi pervezetés körében tájékoztatnia kell a peres feleket arról, hogy az Európai Unió Bírósága a C-705/21. és C-520/21. számú döntéseiben az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségének megállapítása esetére alkalmazandó jogkövetkezmények körében iránymutatást tett, és a felperesnek lehetőséget kell biztosítania erre tekintettel a Pp. 215. § (1) bekezdés b) pontja alapján az esetleges keresetváltoztatásra.

A fegyelmi tanács a fenti döntést köteles tudomásul venni, így nem teheti vita tárgyává, hogy tényyszerű az az állításom, hogy az elsőfokú bíróság eloldotta magát a jog hatálya alól, így az eljárás unfair jelleget öltött.

A törvényszéki végzés mellőzte az EUB előtti előzetes döntéshozatal iránti eljárást, mellyel azért érték egyet, mert a Fővárosi Törvényszék megváltoztatta eddigi ítélkezési gyakorlatát és immáron nem tartja kizártnak azt, hogy a DH törvényeket valóban félre kell tenni. Ez fakad az EUB ítéleteiből, melyek ismerete még a fegyelmi tanács tagjaitól is elvárt.

A másodfokú határozat konklúziója az, hogy a PKKB elsőfokú eljárása során köteles alkalmazni az uniós jogot, így a releváns EUB ítéleteket, félre kell tennie a bírói „egyeztetések” anyagát és ki kell merítenie a kereseti kérelmeket, azok jogi érveit.

~ ~ ~

Mivel nem kétséges, hogy a PKKB eljárása súlyosan jogsértő volt, az a kérdés, hogy jogomban áll-e az EUSZ 19. cikke alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel élnem, illetve jogomban állt-e ennek indokait megadni?

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

*Úgy gondolom, hogy az **EUB C-564/19. sz. alatti Vasvári-ügyben** kifejtetteket maga a fegyelmi tanács sem vonhatta kétségbe, így elvonhatatlan joggal bírok arra nézve ügyvédként, ha aggályom merül fel a bíróság függetlensége és pártatlansága kapcsán, akkor indítványozzam – komolyan megindokolva – az előzetes döntéshozatal iránti eljárást. Még akkor is, ha egyetlen magyar bíróság sem fog ennek eleget tenni, ugyanis alappal számolhatnak azzal, az EUB deklarálja majd az EUSZ 19. cikk sérelmét.*

- 42 A kérdést előterjesztő bíróság szerint, bár a Kúria ítélete az előzetes döntéshozatal iránti eredeti kérelem törvénysértő jellegének megállapítására szorítkozik, anélkül hogy magát az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot hatályon kívül

helyezné, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján hozott határozat alapvető hatással lesz az alsóbb fokú bíróságok későbbi ítélkezési gyakorlatára, mivel e jogorvoslat célja a nemzeti ítélkezési gyakorlat egységesítése. **Ennélfogva fennáll annak a veszélye, hogy a Kúria ítélete a jövőben dermesztő hatást vált ki az alsóbb fokú bíróságok bírái körében, akik az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel kívánnának fordulni a Bírósághoz.**

- 44 Ugyanis vagy az bizonyosodik be, hogy a Kúria jogosult volt vizsgálni az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, és azt törvénysértőnek minősíteni. Ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróságnak folytatnia kell az alapeljárást, mivel a büntetőeljárás törvény 491. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a bíróság az eljárást folytatja, ha az eljárás felfüggesztésének oka megszűnt. Kétségtelenül – a kérdést előterjesztő bíróság szerint – a magyar jog egyetlen rendelkezése sem írja elő, hogy mi a teendő akkor, ha az eljárás függesztése törvénysértő módon történt. Analógia útján azonban a büntetőeljárás törvény e rendelkezése értelmezhető akként, hogy a bírónak ilyen esetben folytatnia kell az eljárást.
- 45 Vagy pedig az bizonyosodik be, hogy **a Kúria nem volt jogosult e kérelmet törvénysértőnek minősíteni, és ebben az esetben az alsóbb fokú bíróságnak az uniós joggal ellentétesként figyelmen kívül kell hagynia a Kúria ezen ítéletét annak ellenére, hogy a Kúria a nemzeti jog egységét biztosító alkotmányos jogkörrel rendelkezik.**
- 46 Ezenkívül a Kúria ítélete azon nemzeti ítélkezési gyakorlatra támaszkodik, amely szerint a magyar jognak az uniós joggal való összeegyeztethetősége nem képezheti előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát. Ez az ítélkezési gyakorlat ellentétes az uniós jog elsőbbségének elvével és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával.
- 47 A kérdést előterjesztő bíró hozzászeli, hogy 2019. október 25-én a Fővárosi Törvényszék elnöke a Kúria ítéletében szereplő indokok szó szerinti átvételével fegyelmi eljárást kezdeményezett vele szemben.**
- 48 A magyar kormány által közölt azon tájékoztatást követően, amely szerint a fegyelmi eljárást megszüntették, a Bíróság kérdést intézett a kérdést előterjesztő bírósághoz. 2019. december 10-i válaszában ez utóbbi megerősítette, hogy a Fővárosi Törvényszék elnöke 2019. november 22-i iratával visszavonta a fegyelmi eljárás kezdeményezését.
- 49 A kérdést előterjesztő bíró ugyanakkor azt is jelezte, hogy e tekintetben nem kívánja módosítani az előzetes döntéshozatal iránti kiegészítő kérelmet, **mivel aggodalma nem abból ered, hogy vele szemben fegyelmi eljárást kezdeményeztek, hanem inkább abból, hogy ilyen körülmények között fegyelmi eljárást lehet kezdeményezni.**
- 52 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kiegészítő kérelmében azt kérte, hogy a Bíróság az ügyet a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított eljárásban bírálja el. E kérelem alátámasztása érdekében arra hivatkozik, hogy a gyorsított eljárás megindítása különösen azon tény alapján indokolt, hogy **a Kúria ítélete és a vele szemben indított fegyelmi eljárás rendkívül negatív, dermesztő hatás kiváltására alkalmas, amely Magyarországon kihatással lehet minden jövőbeli, az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló határozatra.**

Jelen esetben pont ez valósult meg: a PKKB nem merte felterjeszteni indítványom alapján az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, azonban úgy utasította el a keresetet, hogy eloldotta magát a jog hatálya alól. A contra legem, magatartás önkénybe csapott át, és valójában maga az ítélet támasztotta alá azon aggályomat, hogy a PKKB nem volt pártatlan és független.

A fegyelmi panaszt a FT elnöke terjesztette elő, aki egyáltalán nem lépett fel igazgási körben a „garázsbírói értekezletekkel szemben”, holott a Bszi. kifejezetten tilalmazza az ilyen állásfoglalások közzétételét. A bírói kar nem hagyott fel a contra legem „emlékeztetőkkel”, csak nem teszik nyilvánosan közzé.

Ha tehát, az adott pert anyagi jogi szempontból befolyásolja egy ilyen ilyen jelenség, akkor az EDE előterjesztésének alapja van.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem jogi indokolása:

A magyar bírói kar devizás ügyekben mangoztatott álláspontja, hogy az uniós jog alkalmazásával szemben őket köti a nemzeti jog kógens szabálya [DH' tv. 3.§ (2) bekezdése], a Kúria PJE határozatai, illetve (precedens jellegű) eseti döntései. Erre fel alappal kell azzal számolniak, hogy pártatlan és objektív ítélkezésüket az alábbiak csorbítják:

- a) Az OBT által is ezerszer hangoztatott bírói előremeneteli rendszer sajátosságai, így a hatályon kívül helyezések, megváltoztatott ítéletek egy az egyben egyértelmű teszik, hogy e bírói hierarchiában nem jut előre az a bíró, aki az uniós jogot alkalmazza a nemzeti jog, etc helyett.
- b) A másodfokú bíróságok egyértelművé tették, hogy a DH törvényekkel csorbítani kell az irányelvvel biztosított jogvédelmet. A kúriai felülvizsgálati határozatok is ugyanezt nyomatékosították. Ergo, az EUB ytéleteket alkalmazó bíró azzal számolhat, hogy döntését megváltoztatják.
- c) Az EUB ítéletek a Kúria és a fellebbviteli bíróságok ítélkezési gyakorlatát irányelvvel ellentétesnek minősítette, így látható a csatolt FT másodfokú végzésének indokolásán is, hogy az EUB előtti eljárásaim (C-932/19., C-705/21.) kikényszerítették az ítélkezési gyakorlat változását. Csakhogy ezt az is eredményezte, hogy a konkrét perben a másodfokú bíróságnak is meg kellett ítélnie az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

A Nürnbergi perek tanulsága:

A fegyelmi határozat a 12. oldala megint a wikipedia.hu oldalról idéz, mely „vér ciki” kategória. A Nürnbergi pereknek általam hivatkozott száma az un. jogász perek vonulata.

„...A háborús főbűnösök perén kívül 1946.okt-tól 1949.ápr-ig további perek zajlottak le Nürnbergben a Németországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság 1945. okt-i rendelete alapján. Ezekhez az am. megszállási zóna főpk-a állított fel am. bírakból álló testületet. Így 11 bíróság 12 pert tárgyal 185 vádlott ellen. 142 főt elítéltek, 35 főt felmentettek, 4 fő öngyilkosságot követett el, 4 ellen betegség miatt megszakították az eljárást. A vádlottakat viselt hivataluk alapján csoportosították: az „orvosperben” 23 személy közül 7-et végeztek ki; a „repülőspérben” életfogytiglani büntetésre ítélték Erich Milch vtbgy-t, a Göring vezette Légügyi Minisztérium államtitkárát; az „igazságszolgáltatási perben” 16 vezető jogászból 12 ellen hoztak szabadságvesztési ítéletet;...”

[Nürnbergi perek](#) | [Magyarország a második világháborúban](#) • [Lexikon A-ZS](#) | [Kézikönyvtár \(arcanum.com\)](#)

A Nürnbergi fő per lényege teljesen triviális: a „parancsra cselekedtem” kifogás nem elfogadható. Számomra azonban a jogász perek azon érvelése érdekes, hogy végrehajtották a meghozott jogszabályokat. A „parancsra tettem” kategória keverése a Radbruch formulával súlyos tévedés. Ugyanis a magyar bíró számára sokkal egyszerűbb a kérdés: a magyar jog részévé vált uniós jog eleve lehetővé teszi az EU joggal szemben álló tagállami jog félretétele. Az Alkotmánybíróság V/732/2019. sz. alatti ítélete egyértelműen fogalmazott:

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[14] Az Európai Bíróság már a C-106/77. számú, *Simmenthal* ügyben (ECLI:EU:C:1978:49) állást foglalt abban a kérdésben, hogy az uniós jog hatékony érvényesülésének követelményével ellentétes az a tagállami (olasz) jogszabály, mely azt követelte meg az olasz bíróságoktól, hogy eljárásuk felfüggesztése mellett kezdeményezzék az uniós joggal ellentétes olasz jogszabály alkotmánybírói megsemmisítését. Ebből az is következik, hogy az esetlegesen az uniós joggal ellentétesnek bizonyuló tagállami (jelen esetben magyar) jogszabály felfüggesztésére az uniós jog elsőbbségéből következően az Alkotmánybíróság eljárásától függetlenül is sor kerülhet, sőt arra az egyedi ügyben eljáró bíróságok nem csupán jogosultak, hanem kifejezetten kötelesek is.

[15] Az Európai Bíróság az elmúlt években számos elvi jelentőségű előzetes döntéshozatali eljárás keretében foglalkozott az ún. devizahitelekkel kapcsolatos jogi kérdésekkel, mely következtetések a devizahitelekkel kapcsolatos perekben nem hagyhatóak figyelmen kívül. Ezen, már befejeződött előzetes döntéshozatali eljárások eredményeként az egyedi peres ügyekben eljáró bíróságok előtt az alábbi lehetőségek állnak.

[16] 2. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy az adott egyedi ügyre alkalmazandó uniós jog valamely eleme további értelmezésre szorul (ideértve azt a kérdést is, hogy a magyar jog valamely szabálya összeegyeztethető-e az uniós jogból közvetlenül fakadó követelményekkel), újabb előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezhetnek, és ezt követően az Európai Bíróság útmutatásának megfelelően járhatnak el.

[17] 3. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy az uniós jog értelme egyértelmű, azonban a magyar jog valamely szabálya kifejezetten ellentétes az uniós jog rendelkezéseivel, úgy magából az uniós jogból fakadóan kötelesek az uniós joggal ellentétes tagállami (magyar) jogszabályi rendelkezés automatikus felfüggesztésére. Ez esetben az ügyet oly módon kell eldönteniük, mintha a kérdéses magyar jogszabályi rendelkezés egyáltalán nem létezne.

[18] 4. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy az uniós jog értelme egyértelmű, és a magyar jog valamely szabálya nem ellentétes az uniós jog rendelkezéseivel, úgy az ügyet a magyar jog szabályai alapján kell eldönteniük, azonban a közvetett hatály elvéből következően az eljáró bíróságok a magyar jogot kötelesek oly módon értelmezni, hogy az összhangban álljon az uniós jog irányadó rendelkezéseivel. Mindez azt jelenti, hogy nem tulajdonítható a magyar jogszabályi rendelkezéseknek olyan értelmezés, mely az uniós joggal ellentétes eredményre vezet.

[19] Megjegyzem ugyanakkor, hogy a Kúria Konzultációs Testületének állásfoglalásai, ajánlásai nem jogszabályok, ekként azok sem a devizahitelekkel kapcsolatos perekben, sem más eljárásokban sem közvetlen, sem közvetett formában nem képezhetik az egyedi bírói döntések alapját; a Kúria, amennyiben ezt szükségesnek tartja, a bíróságok jogalkalmazásának egységét az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének megfelelően a bíróságokra kötelező jogegységi határozatok elfogadásával biztosíthatja.

Az EUB C-472/21. és C-705/21. sz. alatti ítéletei ezzel összhangban állnak. Valójában tehát a jog talaján áll az EUB, a magyar AB, és a contra legem önkényben érdekelt a magyar bírói kar. Miért, azért, mert a Kúria úgy gondolja, jogában áll jogot alkotni, és bírói határozatokkal felülírni az uniós jogot.

A fegyelmi határozat indokolásának aggálya:

Az „utasításra cselekszik” kategória kapcsán meg kell jegyezni, hogy az egyes EUB előtti magyar vonatkozású ügyekben a magyar állam szó szerinti azonosságot felvonultató beadványokkal él, mint a magyar tisztességtelen hitelezők jogászai. A banki ügyvédek a perekben egyértelműsítették, hogy a megbízók utasításait követik.

A magyar bírói kar kapcsán az „utasítást” soha nem a szó szerinti érelmében használtam, hanem a perekben részletesen indokoltam a bírói függetlenség csorbitását, illetve az önálló bírói szakmai döntés, álláspont kialakítása

lehetőségének csökkentését. A perekben kialakított álláspontom egy tényekbeiből levont kvóetkeztetés, mely az Európai Bizottság különböző eljárása megállapításaival egybevág.

A „náci védekezés” egyfelől egy jogi kategória, érvelési módszer, másfelől olyan jogtörténeti tény, melynek bármilyen érvelési rendszeréből való kitiltása fogalmilag kizárt.

Magánvéleményem az, hogy a magyar bíróságok és maga az államszervezet sajnos szoros összefüggést mutat a nemzetiszocialista jelleggel, de ez egyfelől szabad véleményem, másfelől nem jelen beadvány tárgya.

A bírói magatartás egyértelműsített a devizás ügyek döntő részében: az adott bíróság indokul azt hozza fel, azért nem alkalmazza az uniós jogot, az irányelvet és az EUB ítéleteket, mivel a DH törvények kógeneciája azt kizárja. Ez a magatartás nyomon követhető az EUB C-26/13. sz. alatti ítéletét követően, és az Európai Bizottság előtti eljárásomban legfontosabb érvelési rendszere az, hogy a Kúria direkt szándékkal kerülte meg az EUB összes döntését abból a célból, hogy a tisztességtelen hitelezőkkel szemben alkalmazandó visszarató erőt mellőzze. Ennek vagyoni mértéke 11.000 millió EUR.

A beadványban nem a náci magatartásra utaltam, hanem a nürnbergi perekben való védekezés sajátosságaira, mint jogi érvelési módszerre.

A Radbruch-formula alapján eleve indokolt feltenni a kérdést: a DH törvények valóban jelentenek jogvédelmet a fogysasztók számára, vagy azon bankmentő-jellegűk, és lehete egyáltalán alkalmazni a DH törvények kiigazításait, ha nem létezne az uniós jog? Álláspontom szerint akkor is kizárt, ha nem lennének az EU tagjai. Csakhogy az uniós jog primátusda kapcsán a formula alkalmazása nem is merül fel szükségképpen:

„...a pozitív jogot akkor kell jogtalannak tekinteni, ha a törvény és az igazságosság közötti ellentmondás elviselhetetlen mértéket ölt (ért el), hogy a törvénynek, mint igazságtalan jognak az igazság előtt meg kell hátrálnia. A jog és a pozitív jog sem definiálható máshogy, mint rendként és szabályként, amely értelmének megfelelően az igazságosságot kell hogy szolgálja...”

[A büntetőjog alapelvei - Büntetőjog.Info \(buntetojog.info\)](http://buntetojog.alapelvei-Buntetojog.Info(buntetojog.info))

Nem kívántam a fegyelmi tanács által sugalmazott módon a „jelenlévők érzelmeire hatni”. Felhívtam a bíróság figyelmét, hogy az uniós jog félretételére nem kerülhet sor azon az alapon, hogy a „pozitív jogot” alkalmazza pusztán azért, mert a DH törvények léteznek.

A fegyelmi tanács a konkrét ügy, a konkrét iratok és nyilatkozatok tartalmán – iratellenesen – messze túlterjeszkedik, amikor többet akar beletudni a dologba, mint ami benne van. A „nácizás” politikai korrektséget alapul vevő aggályainak jelen fegyelmi eljárásban semmilyen helye nincsen. A fegyelmi tanácsnak nincsen joga ebbéli szubjektív aggályait belevonni az ügybe, mert ezzel unfair jelleget ölt a fegyelmi eljárás.

A fegyelmi biztos, illetve tanács eljárása nem irányulhat az EUB hatáskörének elvonására, kétség merül fel annak kapcsán, hogy nem képes átlátni azt, hogy itt

szakmai és nem fegyelmi kérdésről van szó, ahol a kamarát csak eszközül használja Tatár-Kis. A Radbruch-formula pedig teljes mértékben alátámasztja a Nürnbergi hasonlatot.

A Radbruch formula kapcsán további megjegyzéseim:

A fegyelmi tanács nem ismerte fel a különbséget az öncélú „nácizás” és egy logikai érvelési rendszer kritikája között. Így a tanács azt a megoldást választotta, hogy a kritikát csírájában folytatta el, és szankcionálta – ezzel teljesen tudatosan fejtette ki a chilling effectet, azaz a dermesztő hatást.

Érveslésem soha nem volt öncélú, hiszen a Radbruch-formula egy érvelési eszköz, mely az uniós jog és nemzeti jog kapcsolatát az uniós jog primátusa felől megközelítő jogi álláspont alátámasztását szolgálja. Csak annyit mondtam, arra utaltam, hogy a „parancsra cselekvésre” való hivatkozás hasztalan. És ennek jogtudományi alapja van. A fegyelmi tanácsnak nincsen joga kizárni az érvelés eszközei közül ezt a lehetséges módot. Még akkor sem, ha adott esetben valakit egy átlalam nem ismert okból kellemetlenül érint a nemzetiszocialista eszmékre való távoli utalás.

Valójában a kritikai módszer elfojtása, az érvelés technikájának szankcionálása az ügyvédi kamara részéről pont azon alapelvekkel, értékrendekkel megy szembe, mely jellemezhetné a magyar ügyvédséget. Ehhez képest adott egy olyan politikai elit hazánkban, melyet a nemzetközi közvélemény komoly kritika alá vont és nálamnál súlyosabb kritikával illet értékrendje és módszerei kapcsán. Ez a politikai elit nehezen viseli, ha mégoly távoli összefüggésbe is hozzák a nemzetiszocialista gondolkodásmóddal, eszközrendszerrel. **Ezért veszélyes a fegyelmi tanács indokolása, hiszen jelentős párhuzamot von a politikai elit hivatalos politikája, módszere, habitusa és az ügyvédi tevékenység részét képező érvelési rendszer korlátozása között.**

Nem más történt a peres eljárásokban, minthogy bennem felmerült, a "garázsbírói" értekezlet, amely egy „szakmai tapasztalatcsere”, nem állította-e feje tetejére a jogforrási hierarchiát, nem vált -e referenciává, nem vált-e utasítássá az elhangzott és kiemelt konklúzió vonatkozásában. **A hasonlat csak annyiban kapcsolható a náciizmushoz vagy bármely autokrata rezsimhez, hogy hiábavaló a hivatkozás egy olyan referenciára, ami nem legitím jogforrási hivatkozási alap.**

Amikor létezik a **jogforrási hierarchiában** az alkalmazandó anyagi jog, amit az uniós jog a fogyasztóra, mint uniós polgárra ruházva alanyi jogként, de a tagállam (a kormány és Bankszövetség megállapodásával az uniós jog hatályának korlátozásáról, arról, hogy a közérdeket a hitelező magánérdekeivel váltják fel) jogszabállyal fosztja meg a jogalanyt ezen deklarált jogoktól, vagy meg sem teremti azon jogszabályokat, amire a fogyasztó e jogok gyakorlása érdekében hivatkozhat, és a nemzeti bíróság, mint az „uniós jogrend őre” sem biztosítja, hogy a fogyasztó egy adott tagállamban ezen jogait gyakorolhassa – akár a jogalkotóval szemben is – akkor nagy a baj mind a nemzeti jogalkotással, mind a jogalkalmazással kapcsolatosan.

„Az erkölcs a jog alapvető eleme, és ha egy törvény ezt alapjaiban sérti, akkor nem rendelkezik a törvényesség kritériumával, így nem válik alkalmazhatóvá.”

Láthatólag a fegyelmi tanács tagjai nem látják, pedig szépen kifejtettem, hogy a fogyasztóvédelem különleges kontextust jelent, mert egyszerre védi az uniós polgárok, mint fogyasztók jogait, de **a maga komplexitásában ez elválaszthatatlan az emberi méltóság és emberi jogok mindazon uniós jogi védelmétől amit a Szerződések és a Charta éppen a II. Világháború borzalmaihoz vezető események, (köztük jogfosztás, általad is hivatkozott diszkriminatív törvények) megismétlése érdekében szabályoz.**

Maciej főtanácsnok éppen erre utalva hangsúlyozta az egyesített **C-70/17. - C-179/17. Bankia ügy** indítványában azt a különleges védelmet, jelentőséget és kontextust amit az Európai Unió jogában a fogyasztóvédelem betölt és amitől a devizás perekben a fogyasztókat, mint uniós polgárokat e joguktól, a nemzeti jog eszközeivel, az erkölctől elváló törvények útján, lényegében jogszabályok és ítélekezési gyakorlatok keresztül diszkriminatív módon megfosztják, ráadásul az igazságosság fogalma is megjelenik:

Bevezetésképpen úgy vélem, hasznos lehet néhány észrevételt tenni, amelyek alapján körvonalazható az a keretrendszer, amelybe a 93/13 irányelv illeszkedik, és megvizsgálható, hogyan helyezte az uniós jog a fogyasztóvédelmet – többek között ezen irányelvnek köszönhetően – az európai integrációs folyamat középpontjába.

52. Ha visszapillantunk, megállapíthatjuk, hogy az Európai Unió építésének első éveiben a fogyasztóvédelemre, mint a közös piac „melléktermékére” tekintettek. Ugyanis az 1972. október 19–20-a között Párizsban tartott csúcstalálkozó során az államfők és kormányok első ízben hagyták jóvá a fogyasztók védelmével és tájékoztatásával kapcsolatos politika elvét. Mindazonáltal további három évet kellett várni a fogyasztóvédelmi politika hivatalos elindítására, és húsz évet arra, hogy „közösségi” politikává lépjen elő, azzal, hogy a Maastrichti Szerződés 1992-ben beiktatta a 129. cikket, amely az EK 153. cikként, majd az EUMSZ 169. cikként az elsődleges jogban rögzítette a fogyasztóvédelmi politika sajátosságait, jogi jellegét és autonómiát biztosítva számára.
53. Így tehát a fogyasztóvédelmi politika vezérfonala keletkezésétől kezdve az életfeltételek minőségének javítása az Unió területén. Csaknem 46 évvel később célja változatlanul a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelme. **A fogyasztóvédelem ily módon az uniós jog egyik alapvető fejezetévé fejlődött, amely két – úgy gazdasági, mint társadalmi – aspektusában is érinti az uniós fogyasztók mindennapi életét.** Számos területen, így a tisztességtelen szerződési feltételeket illetően is, szigorú szabályok biztosítják érdekeik védelmét. A fogyasztóvédelem e fejezete azt mutatja, hogy **a 93/13 irányelvnek köszönhetően az uniós fogyasztónak nyújtott védelem szintje elég magas és e fogyasztó számára olyan jogok átruházása útján, amelyek védelme a nemzeti bíróságok feladata, igazságosabb hozzáférést biztosít általánosan a hitelekhez, különösen a jelzáloghitelekhez.**
54. Ugyanakkor nem szabad megfeledezni ezen irányelv egyik lényeges aspektusáról: a fogyasztóvédelem harmonizációjára a belső piac megerősítése, valamint **a gazdasági és társadalmi élet megerősítése érdekében is szükség mutatkozik.** Így tehát az uniós jogalkotó úgy ítélte meg, hogy a terület szabályozása elengedhetetlen, figyelemmel azon tényre, hogy a tagállamoknak az egyrészt az áruk eladója vagy szolgáltatások nyújtója, másrészt a fogyasztó között kötött szerződések feltételeire vonatkozó jogszabályai számos eltérést mutatnak, ami azt eredményezi, hogy az áruk eladásának és szolgáltatások nyújtásának **nemzeti piaciak különböznek egymástól, és torzulások adódhatnak az eladók és a szolgáltatók közötti versenyben,** különösen akkor, amikor más tagállamban értékesítenek, illetve nyújtanak szolgáltatást.
55. Különösen, az uniós jogalkotó úgy ítélte meg, hogy a tagállamoknak a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekre vonatkozó jogszabályai feltűnő eltéréseket mutatnak, és hogy **„a belső piac létrehozásának megkönnyítése érdekében, valamint az állampolgárok fogyasztóként történő megóvása érdekében, amikor nem a saját országuk, hanem más tagállamok jogszabályai által szabályozott szerződésekkel szereznek be árukat vagy vesznek igénybe szolgáltatásokat”,** lényeges hogy e szerződésekből töröljék a tisztességtelen feltételeket.

Rögzítette, hogy ez az áruk eladóit és a szolgáltatások nyújtóit segíteni fogja áruértékesítési és szolgáltatásnyújtási tevékenységükben, mind a saját országukban, mind a belső piac egészében; és azt, hogy ez serkentőleg hat a versenyre, és ennek megfelelően növeli a [Unió] állampolgárai mint fogyasztók rendelkezésre álló választékot.

56. Ebbe a kontextusba illeszkedik tehát általánosságban az uniós fogyasztóvédelmi jog, különösen pedig a 93/13 irányelv....”

Látható, hogy az uniós jogalkotó éppen a fogyasztók mindennapi életére, emberi méltóságára, életszínvonalára, így életkilátásaira, emberi jogaira való közvetett hatása okán is rendkívüli jelentőséget tulajdonít az uniós polgárok e minőségükben mint fogyasztók és családjuk védelmének, a diszkrimináció tilalmának, a tagállamok jogszabályai közelítésének, és a tagállami bíróságokkal e célok elérése érdekében rendkívül kiterjedt párbeszédet folytat. Nem véletlen, hogy a magyar Kúria minden erejével az uniós jog elsőbbsége, ezzel a legfontosabb uniós politika területén az integrációs folyamat ellen lép fel, ahogyan azt a Vasvári üggyel is indokoltad.

Nem vitatható ennek relevanciája olyan esetben, amikor ilyen, a szerződések teljes semmisségét eredményező tisztességtelen feltételek alkalmazása milliók életét befolyásolja, a vagyon és otthonvesztéssel éppen az uniós polgári lét alapjait szüntette meg...

Az uniós jog szempontjából a fogyasztó védelme márpedig olyan jelentős érték, hogy a bírói jogvédelem követelménye bármely polgári jogvitában részes félnél magasabb szintű védelmet ír elő:

6. „Ilyen körülmények között a végrehajtás elrendelésére hatáskörrel rendelkező bíróság feladata, hogy biztosítsa a 93/13 irányelvből eredő jogok hatékony védelmét azáltal, hogy eltér a nemzeti jog azon szabályától, amely jogerővel ruházta fel a fizetési meghagyásról szóló, bírósági titkár által hozott határozatot.”

90. „Ezt a különbséget az magyarázza, hogy a fogyasztók 93/13 irányelvből eredő jogai tekintetében a bírói jogvédelem szintje magasabb, mint az uniós jogot érintő bármely polgári jogi jogvitában részes félnek a Charta 47. cikkéből eredő jogai tekintetében.”

(Maciej Spunar, C-49/14, Finanmadrid ügy indítvány)

A C-132/20 *Geting Noble Bank ítélet* is kitér a bíróságok különös felelősségére és a velük szemben támasztott követelményeknek megfelelés jelentőségére:

- 98 A jelen ítélet 94–97. pontjában felidézett követelmények alkalmazandók különösen az olyan bíróságra, amelyet a tagállami jog hatáskörrel ruház fel arra, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján elrendelje az eladó vagy szolgáltató által a fogyasztókkal kötött szerződésekben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetését. Ez utóbbi rendelkezés ugyanis megerősíti a fogyasztók hatékony jogorvoslathoz való jogát arra az esetre, ha úgy vélik, hogy az ilyen feltételek miatt sérelmet szenvedtek.

A Nürnbergi per kapcsán ezért van jelentősége annak a ténynek, hogy az Európai Unióban a Koppenhágai Kritériumoknak megfelelés követelménye a nemzeti bíró felé, hogy képes legyen a jogszabályi hierarchia alkalmazására, felismernie, hogy a nemzeti DH kiigazító rendszer mely rendelkezési vannak összhangban az uniós joggal, az uniós jog alapvető értékeivel és melyek nem, mert a jogalkotó beavatkozása terjedelme már a védelem lényegét érinti, azt megszünteti, a bírói jogvédelem lehetőségét joglemondás feltételévé teszi. Ennek következménye pedig társadalmi, szociális katasztrófa kialakulása lesz, mint ahogy ez már sajnos jó ideje „történik”,

csak a magyar polgárok figyelmét minden létező módon próbálják elterelni erről, különös figyelmet szánva az empátia és társadalmi szolidaritás kialakulásának megakadályozására. Különös figyelemmel arra, hogy uniós jog az EUB tartalmilag hasonló ügyben a nemzeti bíróságokra kötelező ítéleteivel, ebben az uniós jog saját önálló fogalmaival MÁR egyértelművé tette, hogy a perben érintett jogkérdésben az uniós fogyasztóvédelmi jog alapján a DH törvények hitelezőket védő kiigazító rendszerével szemben (formai egyensúly) az elszámolási kérdések konkrét értelmezésére is kitérve (C-705/21;C-520/21) **mit kell az uniós jog szerinti valódi egyensúlynak tekinteni.**

Tekintettel arra, hogy az uniós jog a tagállami jog része, így válik láthatóvá, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47 cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése eredménykötelezettsége határozza meg a védelem szintjét, mely egyben a DH törvények és a kapcsolódó ítélkezési gyakorlat jogfosztó rendelkezéseinek félretételének követelményét jelenti, mely közvetetten vezet a fogyasztó mint uniós polgárral szembeni jogszabályi diszkrimináció megszüntetéséhez, fogyasztók és családjuk otthon és vagyonvesztése megakadályozásához, ezzel emberi jogaik emberi méltóságuk, életszínvonaluk megőrzéséhez.

C-615/20. és C-671/20. sz. egyesített ügyek

63 Márpedig a Bíróság kimondta, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése, amely egyértelmű és pontos eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára, és amely nem függ semmilyen feltételtől, különösen az uniós jog értelmezésére és alkalmazására köteles bíróságok függetlensége és pártatlansága, valamint azon követelmény tekintetében, hogy azok törvény által előzetesen létrehozott bíróságok legyenek, közvetlen hatállyal bír, ami azt jelenti, hogy a Bíróság által értelmezett uniós jog e rendelkezéseivel ellentétes nemzeti rendelkezéseket, ítélkezési gyakorlatot vagy egyéb gyakorlatot nem lehet alkalmazni (Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

64 Az állandó ítélkezési gyakorlatból az is kitűnik, hogy még a Bíróság által megállapított kötelezettségsszegést megszüntető nemzeti jogszabályi intézkedések hiányában is kötelesek a nemzeti bíróságok megtenni minden intézkedést annak érdekében, hogy elősegítsék az uniós jog teljes érvényesülését, összhangban az e kötelezettségsszegést megállapító ítéletben foglalt iránymutatásokkal. Ezen túlmenően az említett bíróságok az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése szerinti lojális együttműködés elve értelmében kötelesek az uniós jog megsértéséből eredő jogellenes következményeket megszüntetni (lásd ebben az értelemben: 2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 38. és 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A **C-824/18. Krajowa Rada** ügy sokszor idézett indítványa jelentősége itt is megmutatkozik, ugyanis a magyar bíróságok ítélkezési gyakorlata az uniós polgárok tömegeinek, millióinak jogfosztásával, a hatékony bírói jogvédelem elutasításával **az Unió jogi alapjának és értékeinek egészét kérdőjelezi meg.** A hasonlatod ezért ebből a szempontból is sajnos teljesen valós, levezethető az analógia, függetlenül attól, hogy a Fegyelmi Tanács tagjainak szubjektív megítélése szerint ez a hasonlat sérti a bíróságok „méltóságát”. Ugyanis ameddig Magyarország az EU tagja, az uniós jog az standard mely az erkölcs és jog szempontjából felállítja azt a zsinórmértéket, amihez a tagállami jogot és a nemzeti bíróságok jogvédelem nyújtására vonatkozó képességét viszonyítani kell.

87. Az EUSZ 19. cikk, amely az EUSZ 2. cikkben kimondott jogállamiság értékét konkretizálja, az uniós jogrendben a bírósági felülvizsgálat biztosításának feladatát nem egyedül a Bíróságra, hanem a nemzeti bíróságokra is ruházza.(36)

82. Mindenesetre nem olyan helyzetről van szó, amelyben van egy nemzeti és egy nemzetközi jog, és a kettő közül az egyik elsőbbséget élvez az adott nemzeti jogrendszerben:(28) „az uniós jog nem »idegen jog«, hanem jellegénél fogva és saját jogán »az ország joga« minden egyes tagállamban, és az elsőbbség kéz a kézben jár a tagállamok törvény előtti egyenlőségének elvével, mivel kizárja az adott esetben egyéni nemzeti érdekeket szolgáló »szemezgetést« [nem hivatalos fordítás]”).

83. A BVerfG ultra vires megközelítése aláássa a jogállamiságot az Unióban, amely az integráció conditio sine qua nonja. Az Unió nem rendelkezik a bíróságok közötti összeütközések kezeléséhez szükséges felépítménnyel, de a jogállamiság hídként szolgál az ilyen összeütközések kezeléséhez.

84. A tagállamok közötti »megállapodásnak« minősülő Szerződések szerint az uniós jogban végső fokon a Bíróság jár el. Ez egyértelműen kitűnik az EUSZ 19. és EUMSZ 267. cikkből. Mi több, az EUMSZ 344. cikk szerint a tagállamok kifejezetten még a következőkre is kötelezettséget vállaltak: „A tagállamok vállalják, hogy a Szerződések értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitákat kizárólag a Szerződésekben előírt eljárások útján rendezik.” Pacta sunt servanda, és ezért egyszerűen nem a BVerfG feladata vagy hatásköre, hogy úgy döntsön, ahogyan a Weiss ügyben hozott ítéletben döntött. A Szerződések egyetlen nemzeti bíróság számára sem teszik lehetővé, hogy felülbírálja a Bíróság ítéletét, mivel ellenkező esetben az uniós jog alkalmazása nem lenne egységes vagy hatékony mind a 27 tagállamban, és az Unió jogi alapjának egésze megkérdőjeleződne. Ha valamely nemzeti alkotmánybíróság véleménye szerint valamely uniós jogi aktus vagy a Bíróság valamely ítélete ellentétes az alkotmányával, nem tekintheti a jogi aktust vagy az ítéletet egyszerűen alkalmazhatatlannak az illetékességi területén. A nemzeti alkotmánybíróság ilyen esetben megkísérelheti orvosolni a helyzetet országa kormányának az alkotmány módosítására való rákényszerítésével, megkísérelheti megváltoztatni az érintett uniós jogi normát az uniós politikai folyamat útján, vagy szükség esetén kiléphet az Unióból. Csak így biztosítható a tagállamok egyenlősége az általuk létrehozott Unión belül.

Az analógia alkalmazhatóságát az uniós jog relációjában jól mutatja az alábbi Radbruch formulát érintő néhány cikk megközelítése is, mert az uniós joga viszont nagyon is „létező” és az EUB ítélete értelmezése kötelezően alkalmazandó anyagi jog:

„A probléma – gyakorlatilag nem létező jog alapján felelősségre vonni a bűnösöket – nagy fejtörést okozott, de a per olyan nemzetközi társadalmi alapkövetelmény volt, amely szükségessé tette a jogi alapok újragondolását. A megoldást az írott joggal szemben a természetjog kínálta, amely az erkölcsöt mint alappillért tartalmazza, s azt hirdeti: ha egy törvény (esetünkben a náci törvények) súlyosan aláássa ezt az alappillért, akkor nem tekinthető érvényesnek. Gustav Radbruch jogász a nürnbergi per előkészítéséhez használta ezt a formulát, törvénytelennek tekintve a Harmadik Birodalom jogrendszerét: „A pozitív írott jogszabályban rögzített és a hatalomtól biztosított jog akkor is elsőbbséget élvezne, ha tartalmilag igazságtalan és célszerűtlen, kivéve, ha a tételes törvénynek az igazságossággal való ellentéte oly elviselhetetlen mértékűvé válnék, hogy a törvénynek mint az igazságosság helytelen jogának meg kellene hátrálnia.”

<https://honvedelem.hu/hatter/multidezo/az-itelet-napja.html>

A legnagyobb jogi problémát az jelentette, hogy többek szerint a hatályos tételes belső jogtól függetlenül ítéleztek. Tehát visszamenőleg kértek számon olyan cselekedeteket, amiket elkövetésük idején nem büntetett törvény. De ez sok tekintetben nem volt igaz. Ártatlan civil emberek és hadifoglyok legyilkolását az akkori német törvények és az akkori nemzetközi egyezmények is tilalmazták.

Egyébként is – ahogy arra Gustav Radbruch német jogtudós róla elnevezett formulájában is rámutatott – **az a törvény, ami eleve nem törekszik az igazságosságra, elveszíti jog jellegét. Ezért van az, hogy nem lehet a szándékos állami kártételt, embertelenséget, gázsgot, gyilkosságot előzetesen „lepapírozni”, hogy azzal a bűnös büntetlenséget biztosítson magának az esetleges felelősségre vonásnál.**

A Harmadik Birodalom **formálisan legitim jogszabályai nagy számban voltak igazságtalanok, azok végrehajtása a bűn védelmezését szolgálta.** Hiába igyekeztek, tisztességes és erkölcsös büntetőeljárásban azok mögé nem bújhattak a háborús és emberiség elleni bűnöket elkövető nácik. Ha a nürnbergi perben alkalmazták

az egyébként fontos és helyes ex post facto jogelvét, és ezen a címen felmentik a bűnösöket, az lett volna csak a botrányosan igazságtalan, nem pedig az, hogy elítélték őket.

<https://helsinki.hu/esemeny/oktober-18-megkezdodik-az-első-a-leghíresebb-nürnbergi-per-1945/>

A természetjogi megközelítés alapján az amorális tételes jogot a természetjog felülírja. A vádlott nem védekezhet azzal, hogy cselekménye az akkor hatályos jog alapján megengedett volt. Az ilyen jog - ahogy **Radbruch fogalmaz törvényi jogtalanság, gesetzsiches Unrecht - és a bíróságok kötelesek azt ignorálni és helyette a törvényen felüli jogot alkalmazni.**⁵¹ A vádlott felelősségének alapja lehet az erkölcsi rend, amely az elkövetést követően hozott visszaható hatállyal alkalmazott jogban ölt testet. A természetjogi megközelítés szerint ugyanis a nullum crimen sine lege elve felülírható. Az, hogy a természetjogi vagy a tételes jogi megközelítést fogadjuk el, attól függ, hogy milyen választ adunk arra a kérdésre, hogy a nem jogállami rezsimokban elkövetett bűnök kezelhetők/kezelendők-e jogállami eszközökkel. A nürnbergi pereket értékelő szerzők többsége úgy véli, hogy a náci főbűnösök terhére rótt emberiség elleni büntettek és a béke elleni büntett nemzetközi jogi alapja nem létezett az elkövetéskor. A vádlottak bűnösségét az 1945-ös londoni Statútumban írtak visszaható hatályú alkalmazásával állapították meg.⁵²

http://acta.bibl.u-szeged.hu/29248/1/juridpol_074_035-049.pdf

...”Ezen elvek azonban nem egyedüli értékei a jognak; **a jog az igazságosság mellett a célszerűséget (hasznosságot) és a jogbiztonságot is érvényre kell, hogy juttassa.** Radbruch szerint a legkevésbé fontos a célszerűség (hasznosság), mert célszerű (hasznos) a jog akkor lehet, ha nem sérti meg a jogbiztonságot és az igazságosságot. A jogbiztonság a jog kiszámíthatóságával egyenlő. Az igazságosság pedig egy formális előírás. Ha a jogbiztonság(a pozitív jog betartásának kötelezettsége) és az igazságosság (egyenlőség eszméje) ütközik, **akkor mindaddig a jogbiztonságot kell érvényre juttatni, ameddig az igazságtalanság nem nyilvánvaló,** ugyanis maga a jogbiztonság(a kiszámíthatóság) is az igazságosság egyfajta (korlátozott) megnyilvánulása, hiszen az egységes jogalkalmazás, a jog szerinti, mindenkivel szemben azonos módon történő eljárás a formális igazságosság követelményének érvényre juttatását jelenti. Ha azonban a tételes jogszabály oly mértékben ellenkezik az igazságossággal, hogy ezen ellentét nyilvánvaló, vagyis az annyira elviselhetetlen, hogy a törvény következetes érvényre juttatása meg kell, hogy hátráljon az igazságossággal szemben.

https://www.academia.edu/42743692/A_N%C3%9CRNBERGI_PER_A_JOG_%C3%89S_AZ_ERK%C3%96LCS_H%C3%81L%C3%93J%C3%81BAN

Levont következtetésem:

Tekintettel arra, hogy a Nürnbergi-perek jogi tanulsága, alapelvei a XX. század jogtudományára kiemelkedő hatással bírt, annak eredményei kapcsán a fegyelmi tanácsnak nincsen joga a tudományos kérdésekben állást foglalni. Ezt tehát, ha azt mondom, hogy a magyar bírói kar uniós joggal szembeni averziói mentén olyan érveket hoznak fel, melyekkel megegyezőt, vagy hasonló a Nürnbergi-perekben is felhoztak, akkor tisztán a jogi érvelés módszere és tartalma bír jelentőséggel, nem pedig az, hogy kik voltak a vádlottak és mit követtek el.

Ha megengedhető lenne, hogy a jogi érveléseim köréből kitiltsa a fegyelmi tanács a Nürnbergi-perekre való hivatkozásokat, akkor azzal kitiltja Radbruch munkásságának felhasználását is.

A Nürnbergi-perek hozadéka valójában a teljes II. világháború utáni jogfejlődés, a nemzetközi szervezetek, ezek alapvető normái, minden. Csak azért, mert igen sokan

magukra veszik a náci bűneit és sértve érzik magukat, nem lehet ezen érvelési utat megtiltani és jogtalanak minősíteni.

A bíró önálló felelősséggel bír az uniós jog, azon belül a fogyasztóvédelmi normák és a Charta alkalmazása szempontjából. Az EUB gyakorlata valójában a magas szintű jogvédelem kapcsán quasi eredményfelelősséget ír elő a nemzeti bíróságok számára. Különösen azért, mert a konkrét ügyben érintett bíró magatartása a Charta sérelmét is jelenti, hiszen a fogyasztó emberi jogai sérülnek, amikor elveszíti otthonát és egzisztenciáját csak azért, mert a magyar bíró nem hajlandó az uniós jogvédelmet biztosítani és res judicata hatással biztosítja a tisztességtelen hitelező anyagi hasznát.

Ez az önálló felelősség kérdése jelenik meg – analóg módon – az ENRON-ügyben hozott ítéletekben is, ahol nem fogott helyt az a védekezés, hogy vezető tisztségviselő számára rossz tanácsot adtak, etc. A magyar bíró sem hivatkozhat arra, hogy nem képes alkalmazni az uniós jogot, vagy arra, hogy „utasítást” jelent számára egy konzultációs testületi anyag, vagy bírói csoportértekezlet emlékeztetője.

Egyszóval teljesen közönbös, hogy a Nürnbergi-perben ki volt a vádlott és mit követett el, hiszen jogtudományi szempontból csak a felhozott mentségek, a jogi védekezés logikája bír relevanciával.

Más kérdés, hogy az Európai Bizottság (és az FSUG) vizsgálatai komolyan célozzák azon bírói magatartást, mely a Charta sérelméhez vezet, ugyanis az, ha Magyarországon több millió fogyasztó és családja fenyegetett a lakóhely elvesztésével, akkor az olyan fokú jogsérelmet idézhet elő, melynek hatása a népiértékekkel mutat analógiát. És akkor már nem is járunk olyan messze a náciaktól.

A Nürnbergi-per hasonlat jogilag korrekt korrekt analógia, egyrészt olyan tényelmi tényekről van szó, amit eltagadni nem lehet. Mint utaltam rá, hasonló pereket Németország egész területére kiterjesztve folytattak. Ezeket 1949-ig bezárólag hozzávetőlegesen 200 további személy került vád alá, köztük embereken kísérleteket folytató orvosok, a koncentrációs táborok parancsnokai és a nemzetiszocialista gyakorlatot támogató bírák. **A per megmutatta, hova vezethet a jog és az erkölcs szétválása, hiszen nem volt könnyű elítélni olyan embereket, akik hatályos, de erkölcstelen törvények szerint jártak el.** A harmadik birodalmat vezetőket felelősségre vonó per történelmileg sok újat hozott és új szakaszt nyitott a nemzetközi jog történetében, miután precedens értékűvé vált. **A nürnbergi ítéleteket az ENSZ közgyűlése 1946. december 11-én jóváhagyta, és a nemzetközi jog szintjére emelte a bíróság gyakorlatát.**

https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%BCrnbergi_per

A DH törvényeken alapuló perek analógiát mutatnak a történelem legsötétebb időszakait idéző zsidótörvényekkel, koncepciós perekkel, csak ezt az analógiát nagyon kevesen merik felemlíteni.

Az összefüggésre az említett újabb Getin Noble Bank akként mutat rá, hogy a tisztességtelen feltételek alkalmazása továbbra is kötelező a fogyasztóra, a nemzeti jogszabály alapján, annak ellenére, hogy az Irányelv, mely a fogyasztóvédelmet a közrendi jogszabályok rangjára emeli, ezt az ítéleteken keresztül megtiltja, a tisztességtelen feltétel egyben jóerkölcsbe is ütközik, azaz a jog és az erkölcs szétválik, az MNB árfolyam kógens normaként behelyettesítésével...ennek következményei a kialkoltatások, emberi jogi sérelmek...

C-287/22. sz. ügy YQ vs Getin Noble Bank

- 37 E célból a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek ne kötelezzék a fogyasztót, **és ennek érdekében a fogyasztónak ennek érdekében ne legyen szüksége jogorvoslat előterjesztésére vagy a feltételek tisztességtelenségét megállapító ítéletre** (2009. június 4-i Pannon GSM ítélet, C-243/08, EU:C:2009:350, 20–28. pont). **Ebből következik**, hogy a nemzeti bíróságok kötelesek mellőzni az említett feltételek alkalmazását annak érdekében, hogy azok ne váltsanak ki kötelező joghatásokat a fogyasztó vonatkozásában, kivéve ha ez utóbbi ezt ellenzi (2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Mivel a magyar bíróságok az uniós jog alapján a fogyasztóknak, mint uniós jogalanyoknak a hatékony jogvédelmet megtagadják, kötelezik a fogyasztót a tisztességtelen feltételek szerinti teljesítésre, így így aktív szerepet játszanak a jog megtagadásában és az erkölcstelen törvények rendelkezéseinek végrehajtásában, pontosan úgy amire Radbruch felhívta a figyelmet.

~ ~ ~

A fegyelmi tanács határozatával nem csak a jogtudomány területére tévedt és ott foglalt el olyan álláspontot, mely „bizonyos könyvek lefóliázásával” egyenértékű, hanem az ügyvédi érvelési rendszerből kitiltott olyan alapon érvelési rendszereket, melyek az ENSZ és az EU alapszerződéseinek részét képezik, azonban a tanács állítása szerint egyeseknek sértheti az önérzetét.

Sajnos az van, hogy szembe kell nézni a deviza hiteles ítélkezési gyakorlat hatásaival, és annak szociológiai jogtudományi következtetései erős analógiát mutatnak fel a fasizálódó, avagy náci országok jogalkotásával és ítélkezésével.

Amikor Magyarországon megalkották a zsidó-törvényeket, és a magyar bíróságok ezeket végrehajtották, olyan társadalmi folyamatot indítottak el, melyek a holokauszthoz vezettek:

A Közigazgatási Bíróság és a zsidótörvények kora (szerző Schweitzer Gábor)

Az áttekintés során a zsidótörvények rendelkezéseivel közvetlenül összefüggő közigazgatási aktusok ellen benyújtott állampolgári panaszokat, a Közigazgatási Bíróság általános közigazgatási osztálya által érdemben eldöntő határozatokat – a teljességre törekvés bármiféle igénye nélkül – vettem alapul. A pénzügyi osztály döntéseit, továbbá a jogi

személyek – így egyes hitközségek – Közigazgatási Bíróság elé terjesztett panaszait nem vizsgáltam.

A releváns határozatok – hierarchikus rendben – háromfélék lehetnek:

- a) jogegységi megállapodások – amelyek egy bizonyos ügy esetében mindaddig követendők, amíg újabb jogegységi megállapodás a régebbit meg nem változtatja;
- b) elvi jelentőségű határozatok (ítéletek) – amelyek követése kívánatos, már csak a jogegység megőrzése érdekében is, a bíróság valamennyi tanácsa számára; s végül az
- c) ügynevezett közönséges ítéletek – amelyek a bíróság joggyakorlatát tükrözik, ám a bíróság tanácsaira – úgymond – csak „a logika meggyőző erejével hatnak”.

A Közigazgatási Bíróság kérelem alapján – tehát nem hivatalból – történő eljárására csakis abban az esetben kerülhetett sor, amennyiben jogszabály állapította meg a bíróság jogkörét egy bizonyos közigazgatási hatóság előtt folyó ügyben, amire a diszkriminatív rendelkezések amúgy nem biztosítottak túlon túl tág teret. A zsidótörvényekkel – és a végrehajtásukra kibocsátott rendeletekkel – kapcsolatos közigazgatási bírósági határozatok jelentős, ha nem túlnyomó része a „nem zsidó” mivoltot igazoló tanúsítványok kiállításával – pontosabban ki nem állításával – függött össze. Az adott időszak rövidségére tekintettel szembevetendő az ítélkezési gyakorlathoz tám pontul szolgáló jogegységi megállapodások és elvi határozatok relative magas száma, ami már önmagában is érzékelteti a beérkezett panaszok volumenét és a vitatott ügyek sokféleségét. A tanúsítványos ügyeken kívül a választójogi jogosultsággal, illetve a törvényhatósági bizottsági (képviselő-testületi) tagsággal összefüggő panaszokra kívánunk ezúttal hivatkozni. Míg az előbbi – tanúsítványok kiállításával – összefüggő ügycsoportra vonatkozó közigazgatási bírósági ítéletek közvetlen joghátránnyal önmagukban nem jártak azokban az esetekben, amelyeknél a bíróság elutasította a panaszos „nem zsidó” státus megszerzését igazoló tanúsítvány iránti igényét (bár közvetett joghátrányok sokasága fenyegette a panaszost, hiszen a diszkriminatív rendelkezések hatálya alá került), addig az utóbbi ügycsoporthoz tartozó ítéletek főszabály szerint közvetlen közjogi hátrányokat – választójog elvesztését, bizottsági tagság megszűnését – jelentettek a panaszosra nézve. A társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló 1938. évi XV. törvénycikket, az ügynevezett első zsidótörvényt 1938 májusában hatályba léptették ugyan, de a törvényhozás elé még ugyanazon év decemberében beterjesztették a jóval súlyosabb köz- és magánjogi korlátozásokat – így például a közszolgáltatásban numerus claususok helyett numerus nullusokat – kilátásba helyező javaslatot (a majdani 1939. évi IV. törvénycikket). Ennélfogva az első zsidótörvény végrehajtására lényegében csak részlegesen került sor. A csak második zsidótörvény néven ismert, a zsidók közéleti és gazdasági korlátozásáról szóló 1939. évi IV. törvénycikk 1939 májusában lépett hatályba. A törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott 7720/1939. ME sz. rendelet 1. paragrafusa a törvény 1. paragrafusa szempontjából releváns körülmények igazolására vonatkozólag tartalmaz előírásokat.

A második zsidótörvény imént említett 1. paragrafusa – az első zsidótörvénynél könnyörtelenebb módon – faji alapra helyezkedve definiálta, hogy kit kell e törvény erejénél fogva zsidónak tekinteni, továbbá kik mentesülhetnek a törvény által kilátásba helyezett joghátrányok alól. E minuciózus törvényhellyel a XX. századi magyar jogalkotás egyik mélypontjához ért el. 13 A 7720/1939. ME sz. rendelet 64. paragrafusa értelmében bárki kérhette a lakóhelye szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselőjétől annak megállapítását, egyúttal tanúsítását, hogy az 1939. évi IV. törvénycikk 1. paragrafusa értelmében nem tekintendő zsidónak. A tanúsítvány kérdésében hozott törvényhatósági határozat ellen ugyanakkor – a 11 610/1939. ME sz. rendelet értelmében – panasszal lehetett fordulni a Közigazgatási Bírósághoz. Míg az 1939. évi IV. törvénycikk 1. paragrafusa vonatkozásában kiadandó tanúsítványok kapcsán a jogalkotó panaszjogot biztosított, addig ugyanazon törvény 2. paragrafusával – a mentesítendő, például a világháborús tűzharcosok, hősi halottak leszármazottai személyi körével – összefüggő tanúsítványok esetében már kizárta a Közigazgatási Bírósághoz fordulás lehetőségét. Szembevetendő, hogy a

jogalkotó elsősorban azoknak kívánt kétes értékű jogi kikaput biztosítani a közigazgatási bírósági panaszjoggal, akik nem voltak tagjai ugyan az izraelita felekezetnek, ám a törvény rendelkezései folytán mégis zsidónak minősültek. Arra kívánunk törekedni az alábbiakban, hogy néhány jellemző – utóbb elvi jelentőségű határozattá, esetleg jogegységi megállapodássá merevedő – ügytípus kiválasztásával ne csak a Közigazgatási Bíróság elé kerülő ügyek összetettségét, hanem az ítélkezési gyakorlat trendjeit is érzékeltessük. Mindenekelőtt a tanúsítványos ügyekre hivatkozunk, hiszen a zsidótörvények értelmében magyar állampolgárok sokaságának – így például a közszolgálatban alkalmazottaknak – kellett származást, pontosabban, nem zsidó státust igazoló tanúsítványt beszerezniük. A debreceni „öskeresztény” költő-író, Oláh Gábor 1939-es fanyar naplóbejegyzése szerint a zsidótörvényből annyi „haszna” származott, hogy legalább megtudta a nagyszülei nevét. A tanúsítványok kibocsátásával kapcsolatos közigazgatási bírósági ügyekben – tekintettel arra, hogy a panaszosok javarészt valamely keresztény hitfelekezetek voltak – a vonatkozó törvények által megállapított határidők és alaki kellékek vizsgálatának különös jelentősége volt. A Közigazgatási Bíróság egyik 1943-ban hozott elvi jelentőségű határozata szerint az izraelita felekezetből más vallásra át-térni kívá nő személy ebbéli szándékát csak a lakóhelye szerint illetékes rabbihivatalnál jelent heti be. Jóllehet a panaszos már 1922 óta az evangélikus egyház tagja volt, áttérési szándékát az 1868. évi LIII. tc. 3. paragrafusa előírásaitól eltérően nem a lakóhelye szerint illetékes rabbiságnál terjesztette elő. Alaki hiba miatt az áttérést a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1942-ben kibocsátott szakvéleményében érvénytelennek minősítette, így a panaszos számára a nem zsidó tanúsítványt a közigazgatási hatóság nem állította ki. A Közigazgatási Bíróság indokolásában magáévá tette az áttérés érvénytelenségére vonatkozó érvelést, s rögzítette, hogy a panaszos „államjogi szempontból ez idő tájt is az izraelita hitfelekezethez tartozik”.¹⁵ Az előbbi eset ellenpontját jelentheti az az ügy, amelynek katolikus vallásban szű letett panaszosát – miután annak idején izraelita hitre történt áttérése nem az 1868. évi LIII. törvénycikk alaki kellékei szerint történt, így áttérése államjogi szempontból nem tekinthető sem érvényesnek, sem pedig befejezettnek – a Közigazgatási Bíróság ítélete nem tekintette az 1939. évi IV. törvénycikk 1. paragrafusa hatálya alá tartozó zsidónak.¹⁶ Az 1939. évi IV. törvénycikk 1. paragrafusa első bekezdése – a faji alapra helyezkedés ellentmondásosságát is jelezvén – kogens normaként rögzítette, hogy a törvény alkalmazása szempontjából zsidónak kell tekinteni azt a személyt, aki a törvény hatályba lépésekor – azaz 1939. május 5-én – az izraelita felekezet tagja volt. „Öskeresztény” szülőktől keresztény hitfelekezet tagjaként született panaszosunk csak átmenetileg volt az izraelita hitfelekezet tagja, s 1940 augusztusában vissza is tért a református hitre. A közigazgatási hatóságtól mégsem kapott „nem zsidó” tanúsítványt. A Közigazgatási Bíróság elvi jelentőségű határozatában a panaszt alaptalannak tekintette, hiszen a panaszos a hivatkozott törvény hatályba lépésekor izraelita felekezetű volt, így őt még abban az esetben is zsidónak kell tekinteni, amennyiben szülei és nagyszülei valamennyien keresztény hitfelekezet tagjai voltak. Az előző ügy pandanjának is tekinthető akár a Közigazgatási Bíróság 14. jogegységi megállapodása, amely kimondta – s ezzel mentesítési esetet állapított meg –, hogy zsidónak nem tekintendő szülőknél keresztény hitfelekezet tagjaként született leszármazóját, aki az izraelita felekezet tagjává lett, ám az 1939. évi IV. törvénycikk hatályba lépése napjáig – azaz 1939. május 5-ig – keresztény hitre visszaért, nem lehet zsidónak tekinteni. Az 1939. évi IV. törvénycikk az úgynevezett vegyes házasságból született, vagy a jövőben születendő gyermekek státusára vonatkozó normákat is rögzítette. A liberális korban törvényileg szabályozott keretek között a vegyes házasságban születendő gyermek vallását szülei már házasságkötésük alkalmával eldönthették. E lehetőség gel élt a későbbi panaszos is, aki 1918 folyamán még az izraelita felekezet tagjaként kötött házasságot katolikus hiten lévő jegyesével. Ekkor döntötték el, hogy születendő gyermekeik „valamennyien az atya vallását követik”. A házassági anyakönyvi kivonat tartalmazta azt az 1940-ben kelt pótfeljegyzést, miszerint az időközben – 1919 áprilisában – katolikus hitre áttért férj a feleségével újabb megállapodásra jutott, amelynek értelmében születendő gyermekeiket a katolikus vallás tanításai szerint nevelik fel. A Közigazgatási Bíróság érvelése szerint a panaszosnak a nejével létesített második

megállapodása a házasságból születendő gyermek vallását és neveltetését érinti, ellenben a panaszost „nem zsidó” minősítés megszerzéséhez már nem segíti, mert a törvény hatályba lépése napja az a végső időpont, ameddig a szóban forgó megegyezés módosításának – a gyermek „nem zsidó” minősítését illetően – kedvező hatása lehet. Miután a pótfeljegyzésre 1940-ben került sor, a házasságból születendő gyermek nem tarthat igényt arra, hogy államjogi szempontból keresztény hitfelekezetűnek minősüljön.¹⁸ A közigazgatási bíráskodással összefüggésben – a tanúsítványos ügyeken kívül – a zsidók törvényhatósági bizottsági tagságát korlátozó, illetve kizáró ügyekről is szólni kívánok. Már a második zsidótörvény kimondta, hogy zsidó személy – amennyiben a hivatkozott törvény újonnan megállapított feltételei szerint választójog megilleti – csak az összes választók közül való választás, továbbá a vallásfelekezetek képviselte jogcímén lehet a törvényhatósági bizottság tagja, egyúttal rögzítették, hogy zsidó mint legtöbb adót fizető, azaz virilis nem lehet a községi képviselő-testület tagja (4. § 3. bekezdés). A második zsidótörvény nem tette lehetővé, hogy virilis jogon, továbbá szakszerűség képviselte, érdekképviselletek vagy örökös tagság címén zsidó tagja legyen a törvényhatósági bizottságnak. A törvényhatósági bizottsági tagsági jogról rendelkező 1939. évi XIX. törvénycikk főszabályként kimondta a törvényhatósági bizottsági tagok (és póttagok) megbízatásának egy évvel történő meghosszabbítását. E rendelkezés alól azok a zsidó törvényhatósági bizottsági tagok jelentettek kivételt, akiket az 1939. évi IV. törvénycikk (4. § 2. bekezdés) értelmében nem választhatnak meg törvényhatósági bizottsági taggá. Az igazoló választmány határozata ellen a Közigazgatási Bírósághoz lehetett panasszal fordulni. Hasonló szellemben fogant az 1940. évi XXXI. törvénycikk, ám jóval messzebb merészkedett a törvényhatósági bizottsági tagsági jogot zsidó szempontból újrashabályozó 1941. évi XIX. törvénycikk 2. paragrafusára, amennyiben valamennyi zsidó törvényhatósági bizottsági tag (és póttag) tagságát – maradék jogcímre tekintet nélkül – megszüntette, fenntartva azonban jogorvoslatként a közigazgatási bírósághoz fordulás jogát. A második zsidótörvény ugyanakkor még azt sem tette lehetővé, hogy zsidót az igazoló választmány a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvegyen, jöllehet, ebben az esetben is biztosították a Közigazgatási Bírósághoz fordulás lehetőségét. A „nem zsidó” státusz igazolását hitelt érdemlően kiállító állami hivatal mibenléte is okot szolgáltatott a Közigazgatási Bíróság előtti eljárásra. A Közigazgatási Bíróság 1939-ben amiatt marasztalt el egy törvényhatósági igazoló választmányt, mert az a közjegyzői kamara határozatát bizonyítékként fogadta el egy törvényhatósági leg több adót fizető „nem zsidó” származására nézve – eljárási szabályt sértve ezáltal – ahelyett, hogy a második zsidótörvényt végrehajtó 7720/1939. ME sz. rendelet előírásai szerint járt volna el (tanúsítványt ugyanis csak a törvényhatóság első tisztviselője állíthatott ki).

Összegzés

Mivel is zárhatnánk áttekintésünket? Az illetékes közigazgatási hatóság által ki nem állított „nem zsidó” tanúsítvány közül azok, amelyeket utóbb a Közigazgatási Bíróság saját eljárása során is jogszerűnek talált, magától értetődően kiszolgáltatották a zsidónak minősülő panaszost a zsidótörvények diszkriminatív rendelkezéseinek. Ily módon a Közigazgatási Bíróság is hozzájárult a jogalkotó által elindított kényszerdisszimilációs folyamatok terebélyesedéséhez, hiszen az izraelita felekezet kötelékéhez nem tartozó magyar állampolgárok tízezrei, árnyalatnyi különbségektől eltekintve, lényegében azonos státusba kerültek az izraelita felekezethez tartozó magyar állampolgárok százazeivel. Ez a kijelentés még abban az esetben is érvényesnek tűnik, amikor esetenként a jogszerűsége – s nem az embersége – hivatkozva a bíróság a korrekció követelményét támasztotta a közigazgatással szemben. A Közigazgatási Bíróság tanúsítványi ügyben folyó panasznak helyt nem adó – vagy saját hatáskörét eleve meg nem állapító – határozatai közvetlenül nem érintették ugyan a panaszosok jogviszonyait, ám a legalább részleges mentességet jelentő „nem zsidó” tanúsítvány kibocsátásának elmaradása kezdetben súlyos közjogi és magánjogi, utóbb, 1944-et követően pedig már beláthatatlan következményekhez vezethetett. Azt sem hallgathatjuk el, hogy a Közigazgatási Bíróság cselekvési szabadsága bizonyos mértékig

kötve volt részben a jogkörét szigorú keretek közé szorító törvényi rendelkezések, részben pedig a saját elvei – így a méltányosság eljárás alkalmával való mellőzése – által. Ám a rideg és objektív jogszerűség feletti örökösödés legitimitása legalábbis megkérdőjeleződhet egy olyan jogrendszer esetén, amely önkényesen 174 SCHWEITZER GÁBOR 21 VÖRÖS-LENGYEL, A M. Kir. Közigazgatási Bíróság legújabb anyagi-jogi, hatásköri és eljárási joggyakorlata, i. m., 108. megszünteti az állampolgári jogegyenlőséget, és saját állampolgárai százezreit fosztja meg pusztán vallási, „faji” hovatartozásuk okán a szabadságjogok széles skálájának gyakorlásától. Tanulságos felidézni, miként is vélekedett Bibó István a zsidókérdésről szóló, 1948-ban megjelent, nagyívű és felettébb önkritikus tanulmányában a közigazgatásnak a zsidótörvények végrehajtásával kapcsolatos magatartásáról és felelősségéről. Meglátása szerint a magyar közigazgatásnak, illetve hivatalnoki karnak (Bibó a bírói kart külön nem nevesítette) létezett egy – úgymond – „kulturált, jogtisztelő, európai fele”, akik azon igyekeztek, hogy a „jogrend” és „jogbiztonság” keretei között tartsák a zsidótörvények alkalmazását. Ám bizonyos relációkban – s Bibó példaként az „élethalált jelentő” állampolgársági ügyek kezelésére, illetve a fajgyalázási törvény végrehajtására hivatkozott – ennél többre lett volna szükség, különösen Magyarország német megszállását követően. Innentől kezdve – vélekedett Bibó – „meg kellett volna állapítani az egész államhatalom politikai, erkölcsi és jogi törvényességének a részleges, utóbb pedig teljes megszűnését és ennek megfelelően cselekedni”. Minimálisan annak nyilvános kimondására lett volna szükség a máskülönben példásan lojális köztisztviselői/főbírói kar részéről, amit visszaemlékezései szerint Vladár Gábor, az Igazságügyi Minisztérium törvény-előkészítő osztályának főnöke – igaz, magánközlés céljából – mondott miniszterének, Tasnádi-Nagy Andrásnak az úgynevezett második zsidótörvény előkészítése időszakában. „Az első zsidótörvényen túlmenő rendelkezések szembekerülnének a keresztény eszme világával, rést törnének a jogrenden, s azon keresztül utat nyitnának az egész jogrendünket elsöp réssel fenyegető eszmeáradatnak.” Az idézetből nemcsak az derül ki, hogy Vladár – az elismert jogtudós és kodifikátor – miként vélekedett kora jogi barbárságáról, hanem az is, hogy az első zsidótörvényt még elfogadhatónak tekintette, jöllehet az állampolgári jogegyenlőség útjáról e klasszikus jogelv semmibevétele révén már ekkor letért a jogalkotó.

[1-PAUSZ.qxd \(hdke.hu\)](#)

~ ~ ~

A fegyelmi tanács logikája szerint a fenti ügyekben eljáró bíróságok és maga a jogalkotó is sérthetetlen méltósággal bír, és az ügyvéd az etikai szabályzat alapján nem veheti szájára ezen jog és jogalkalmazó kritikáját – mégha az roppant súlyos is.

A fegyelmi tanács érvelése kemény chilling effectet alkalmaz, ráadásul illeszkedik gondolatisága egy olyan illiberális államfelfogáshoz, melyet elfogadni nem áll módomban. Ha az ügyvédi kamara annak anyagi hasznát kívánha húzni, hogy kiállok a jogfosztott állampolgárok jogaiért, akkor ám legyen, de ennek súlyos következményei lesznek a nemzetközi jogban és kapcsolatokban.

Határozott véleményem az, hogy az ügyvédi kamarai fegyelmi eljárás nem adhat teret jogi vagy erkölcsi próbálkozásoknak. Vagy felkészült a fegyelmi tanács minden tagja, vagy nem. Vagy ismerik a jogot vagy nem. Arra nincsen lehetőség, hogy az általuk nem ismert jogra vonatkozó részt elkülönítik, kizárják az eljárásból, és az egészből az összefüggésekből kiragadnak egy részt, majd azt minősítik az általuk ismert szabályrendszer szerint. A jogtudományi igényesség nem szálítható le valamilyen alacsonyabb szintre csak azért, mert a kamarai tagság nem a jogtudás szintje

alapján emel valakit kamarai tisztségre. Ugyanis a szakmai hiányosságok eredményezik azt, hogy az uniós jog rendszere, tartalma, logikája a „fürdővízzel együtt” kerül a kompozstra. A fegyelmi tanács az Nürnbergi perekből és a Radbruch-formulából csak annyit értett meg, hogy „nácvi”, majd a wikipedia.hu oldalról kimásoltak egy olyan részt, melyet nem kellett volna. Egyfelől ez szakmailag igénytelen, másfelől az általános műveltség részét képezi a történelmi ismeret. A tanács elnöke korábban – egy másik ügyben – már segítségül hívta a wikipedia.hu oldalt, amikor a „gittegylet” szót kellett magyarázni. Érdekes, hogy a kötelező olvasmányok mennyiben nem segítenek a logikus gondolkodásban...

Hogy egyértelművé tegyem, megkérdőjelezem a fegyelmi tanács szakmai kompetenciáját a kért kérdésben. Ezzel természetesen halálra sértem a teljes magyar ügyvédi kamarát és jogász társadalmat, de amikor az Európai Bizottság előtti eljárás, avagy az EUB előtti előzetes döntéshozatali eljárások szakmai szintje felől közelítem meg a kérdést, a rögválóságot, akkor a szükséges kompetencia hiánya ordítótóvá válik. A CCBE előtti eljárásban a MŰK ennek világos visszajelzéseit fogja megkapni. Ugyanis a nálunk fejlettebb demokráciák jogászhai számára evidencia az, amit idehaza a jogász elit megkérdőjelez.

A MŰK másodfokú tanácsa nem teheti meg – logikailag – hogy belefordul egy alpári nácizásba, mert ez az ugyancsak alpári zsidózás reciproka. Ha pedig szomorú tény, hogy az adott perbíróóság kapcsán felmerül az EUSZ 19. cikkének sérelme, úgy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolása kapcsán a kamara fegyelmi tanácsai nem rendelkeznek hatáskörrel az érvelési rendszer korlátozása érdekében.

~ ~ ~

Kérem, hogy a másodfokú tanács változtassa meg az elsőfokú döntést és állapítsa meg, nem követtem el fegyelmi vétséget.

Kérem, hogy az eljárás költségeit számomra is állapítsák meg, és fizessék meg, ugyanis önmagában az is chilliong effect, hogy eljárás hatálya alatt állok és elvon az ügyvédi munkám alól, felőrli idegeimet konkrét kárt okoz.

Ha erre jogszabályi lehetőség nincsen, akkor az a jogszabály hibás.

Tagyon, 2023. július 25.

Maradok tisztelettel: